

Neuzķeries
uz blēdībām!

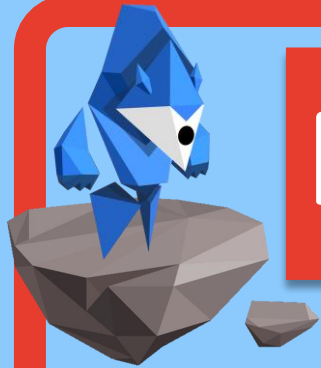

Viltus identitāte

Kad kāds izliekas par citu cilvēku, tad tiek izmantota viltus identitāte – piemēram, izmanto svešu vārdu, foto vai stāstu, lai aicinātu cilvēku draudzēties, sniegt privātu informāciju, ko vēlāk var ļaunprātīgi izmantot

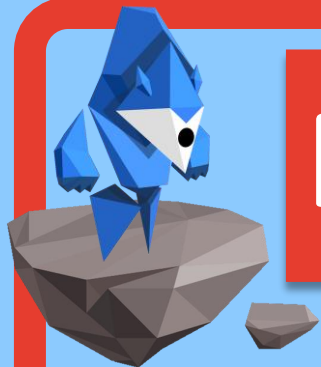
Pikšķerēšana un telefonkrāpniecība

Pikšķerēšana ir mēģinājums izkrāpt privātu informāciju tiešsaistē – lietotājvārdu, paroles, kredītkartes datu

Pikšķerēšanai izmanto gan **e-pastu, sociālos medijus, īsziņas**, gan **reklāmas** vai **viltotas tīmekļa vietnes**

Telefonkrāpniecība notiek, izmantojot **zvanus** un **īsziņas**, mudinot sniegt privātu informāciju, piemēram, īsziņa ar saiti, kuru krāpnieki mudina noklikšķināt

Pikšķerēšana un telefonkrāpniecība

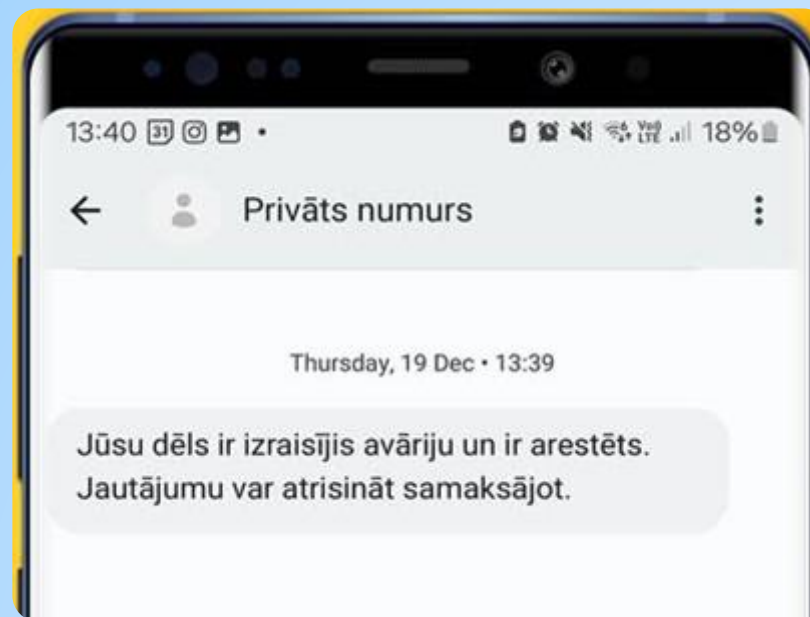
tet

Uzmanies!
Tet vārdā uzdarbojas
krāpnieki!

Ziņas no Tet vienmēr
beigsies ar e-pasta
adresi @tet.lv

Neskenē QR kodu
un nespied uz saitēm

Ja saņēmī šādu
e-pastu, ziņo tet@tet.lv

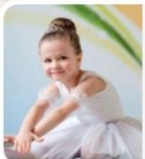

Piemēri

Today

1 unread message

 Konkursi EU
Izvēlieties dalībnieku, kuram vēlaties atdot savu balsi.
starsvoting.top

Sveiki, vai jūs varat šeit nobalsot par Elīnu, lūdzu? Tā ir manu paziņu meita. Viņiem skolā notiek konkurss, kurā balvā ir gada mācību grants. Iepriekš pateicos par palīdzību!

<https://starsvoting.top/home/vote2>

16:29

Jums ir (1) nelasīts ziņojums.

SE Seb <noreply@a1.net>
> Jums

Gerbtais klient,

Vēlamies jūs informēt par svarīgu konta atjauninājumu. Nesam esam ieviesuši jaunus drošības pasākumus, lai aizsargātu jūsu akreditācijas datus.

Atjauniniet savu konta informāciju, lai tā atbilstu jaunajiem noteikumiem. Tas palīdzēs mums uzturēt precīzus ierakstus un nodrošināt augstāku jūsu operāciju drošības līmeni.

[ATJAUNINĀT TAGAD](#)

Paldies par uzticēšanos.

Mūsu apņemšanās | drošība | juridiskā informācija

© AB SEB bankas

Atvainojos ka traucēju, vai tu man varētu ātri palīdzēt?

Kas tad nu?

Es mēģinu pieteikties savā Facebook profilā, bet tas man neļauj, tas man parāda divus cilvēkus, ar kuriem varu sazināties, lai palīdzētu man iegūt kodu. Ja saņemat kodu, vai varat to pārsūtīt man? 🙏🙏🙏

Piemēri

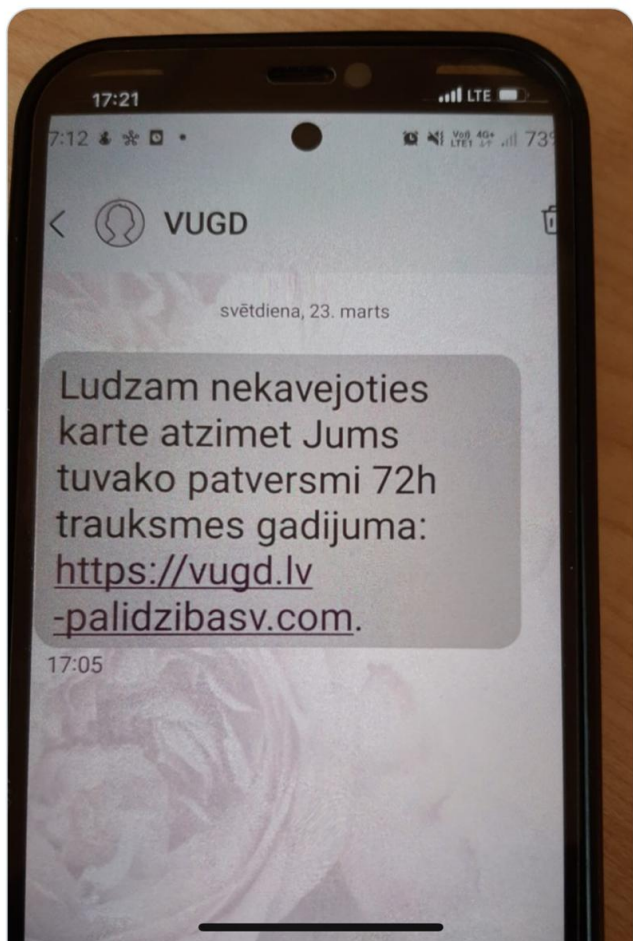
VUGD
@ugunsdzeseji

Follow

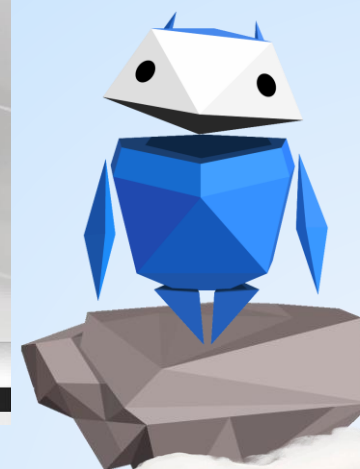
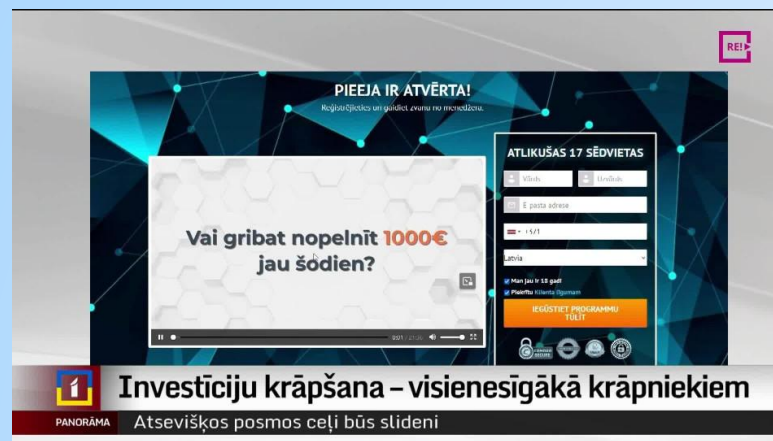
Uzmanību !! Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests NEIZSŪTA šādas īsziņas, tā ir krāpniecība. Lūgums nespīst uz šīs saites un neievadīt savus datus !!

[Translate post](#)

Piemēri

Valsts ieņēmumu dienests

Ja saņemat zvanu no it kā "kurjera", kurš apgalvo, ka jums ir vēstule no VID un lūdz nosaukt personas kodu vai pieslēgties bankai caur viņa norādīto saiti – tā ir **KRĀPNIECĪBA!**

- VID nepiegādā vēstules ar kurjeru starpniecību.
- Nekad nenosauciet savus personas datus un neievadiet bankas datus caur svešām saitēm.
- Ja rodas šaubas, sazinieties ar mums - **67120000** vai **vid@vid.gov.lv**

Klikšķu ēsma

Saturs, kas radīts, lai piesaistītu uzmanību, mudinot atvērt saiti, kas ved uz kādu vietni. Klikšķu ēsmai izmanto provokatīvus virsrakstus vai fotogrāfijas

Bieži virsraksts vai fotogrāfija ar tālāk publicēto tekstu pat nesakrīt

Tu klikšķini, lai portāla īpašniekam nestu peļņu

Viņš mājās atrada seifu - tu neticēsi, kas tajā bija iekšā

Kāpēc ir svarīgi atpazīt klikšķu virsrakstus?

Lai mēs būtu droši, ka protam izvērtēt informāciju

Lai neklūtu par izjokošanas, krāpšanas vai neuzticamas informācijas upuriem

Lai lieki netērētu laiku, lasot pilnīgi izdomātas, melīgas, muļķīgas lietas

Pēc ielaušanās auto zaglis atstāja smieklīgu zīmīti – tu neticēsi

Maldinošas ziņas

Ziņas dažādos sociālajos medijos, TV, avīzēs, kas satur melus vai maldinošu informāciju

Pie maldinošām ziņām pieder **dezinformācija** – nepatiesa informācija, kas radīta ar mērķi maldināt, apmānīt

Kritiskā domāšana

Kritiskā domāšana ir domāšanas veids, kā neuztvert lietas kā pašsaprotamas, bet mudina apšaubīt, analizēt un vērtēt to, ko lasām, dzirdam, sakām vai rakstām

Rezultātā mēs pieņemam lēmumu, piemēram, kuram uzskatam piekrist, kā rīkoties

Kritiski domājošs cilvēks jautā **KĀPĒC, KĀ**

Kritiskā domāšana

Kāpēc tu tā domā ?

Kā tu to zini ?

Kas tev to teica? Kā viņš to zina ?

Vai tas tā varētu būt? Kāpēc jā, kāpēc nē ?

Vai varētu uz šo situāciju paskatīties citādāk ?

Kurš un kāpēc to stāsta ?

Trīs soļi, kā izvērtēt informāciju

- 1.** **Izmanto savas zināšanas!** Padomā, vai informācija ir loģiska, patiesa, sakrīt ar tavām zināšanām, pieredzi
- 2.** **Uzdod jautājumus!** Vai informācijas avots par tevi rūpējas, pazīst tevi? Vai šis avots daudz zina par konkrēto tēmu? Ko avots vēlas no tevis – lai tu pērc, dari? Kurš gūs labumu un ko tu zaudēsi, ja tu noticēsi šim avotam?
- 3.** **Pārbaudi citus informācijas avotus!** Vai arī citi avoti apstiprina konkrēto informāciju?

Pirms dalies:

kārtīgi pats izlasi, pārbaudi,
kritiski izvērtē ziņas saturu!
Nevairo viltus ziņas, nemaldini citus!

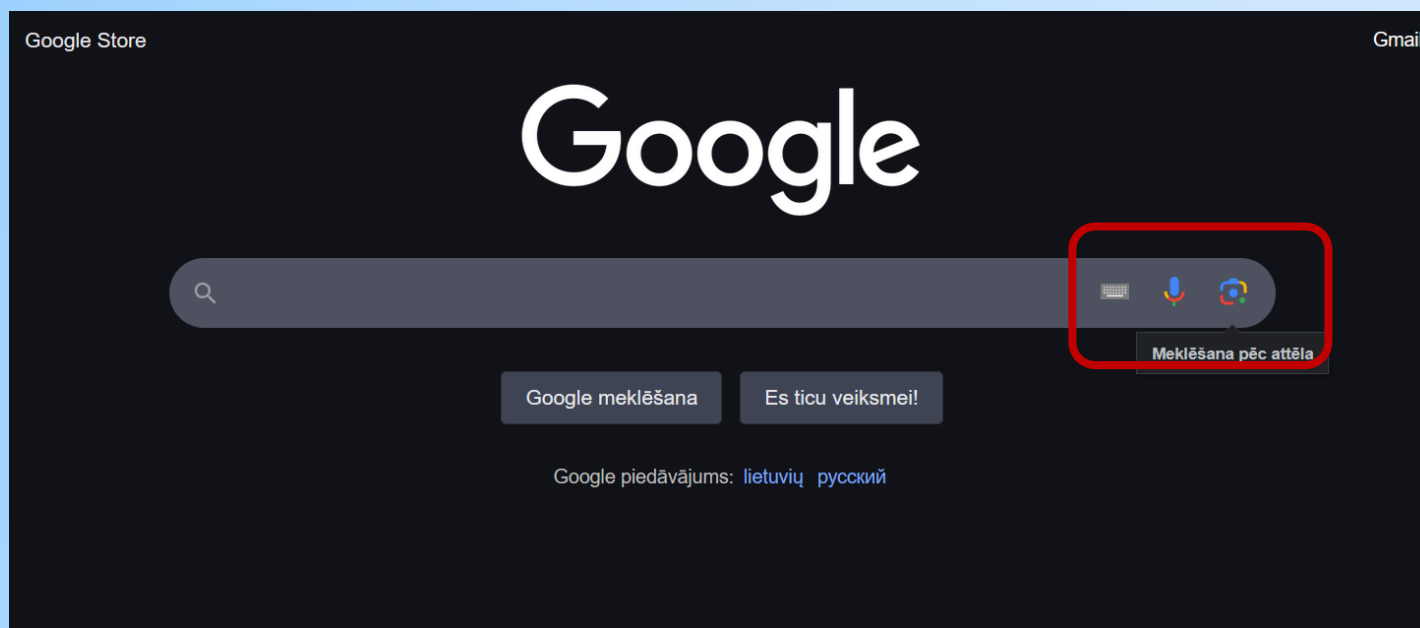
Pārbaudi attēlus un video!

Attēlu apgrieztā meklēšana Google tīklā:

Dodies uz images.google.com un noklikšķini uz attēla pogas
Pēc tam ieviec lejuplādēto fotoattēlu attēla meklēšanas lodziņā

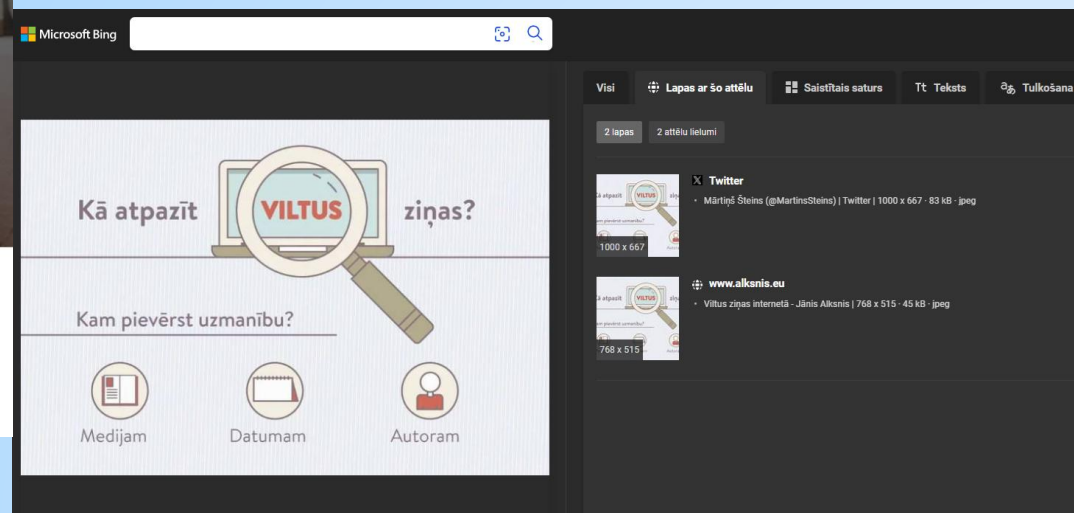
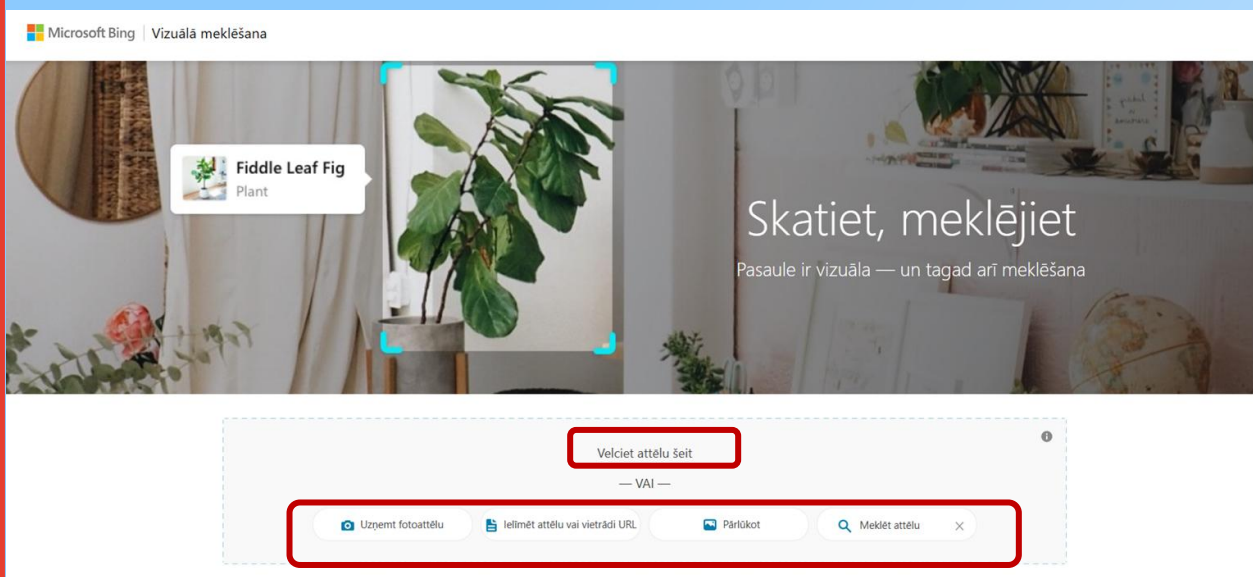
Ja tas izskatās pārāk
labi, lai būtu patiesība,
tad tā, iespējams, nav
taisnība!

Pārbaudi attēlus un video!

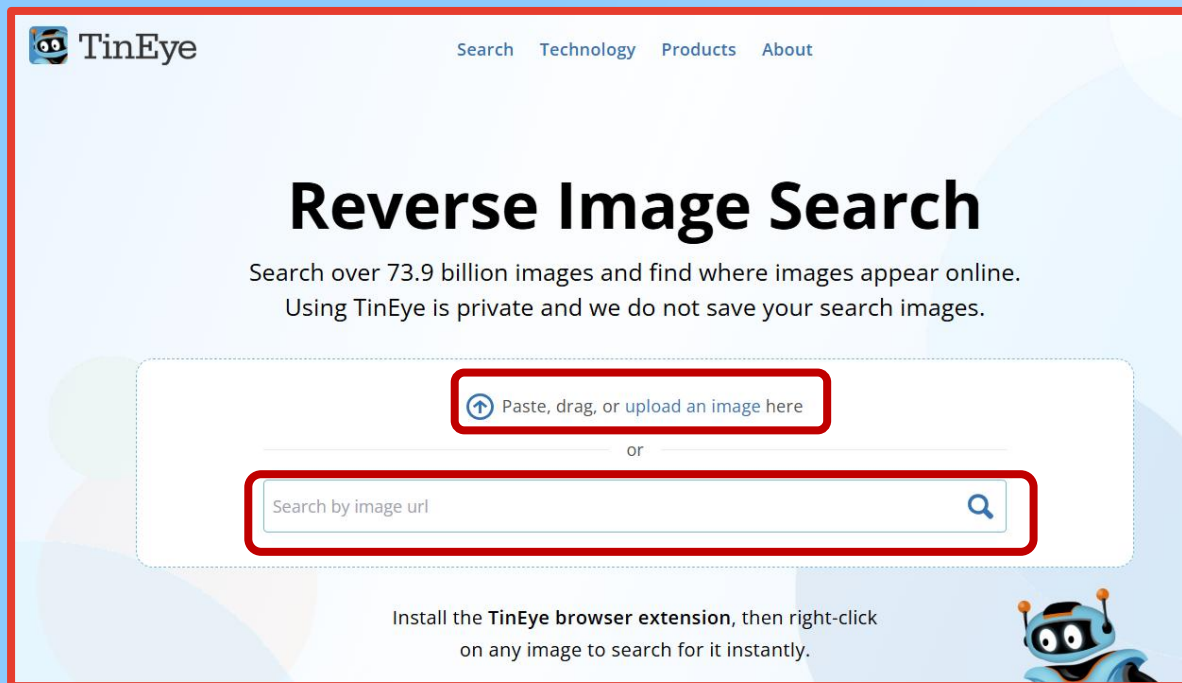
Meklēšana pēc attēla ļauj uzzināt, kur attēls parādās tiešsaistē, kā arī dod iespēju atrast attēlus, kas ir vizuāli līdzīgi.

Tam vari izmanto arī **Bing Visual Search** vietni.

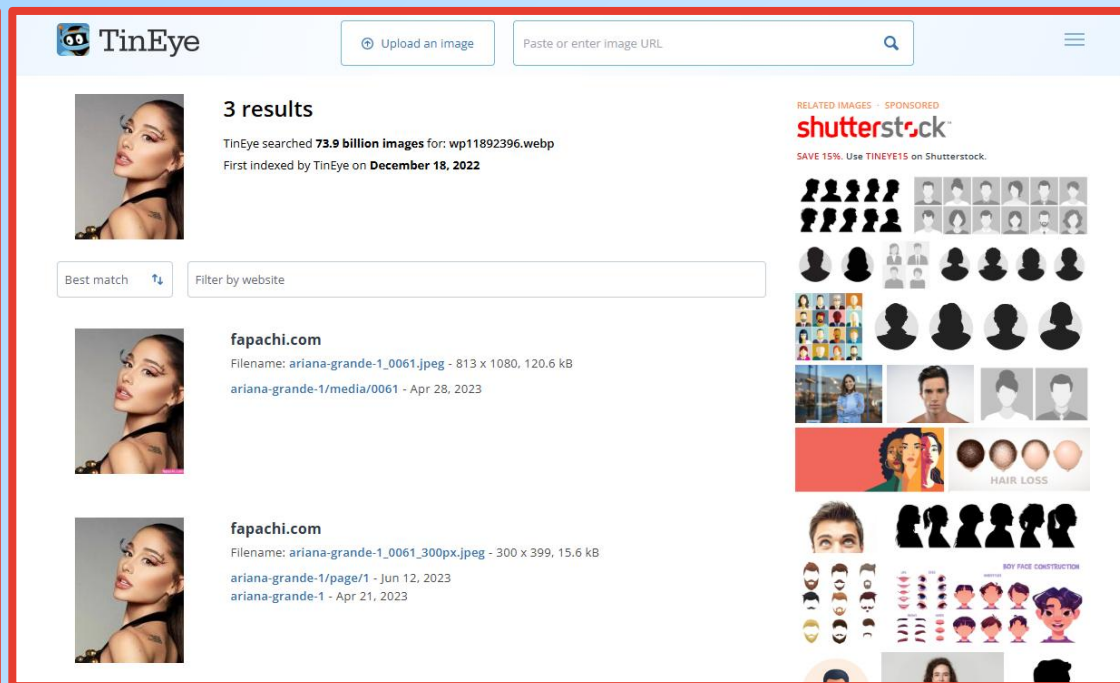

Pārbaudi attēlus un video!

Tu vari lejuplādēt jebkuru attēlu un ievietot **TinEye** vietnē, lai redzētu, kur vēl tas ir pieejams tiešsaistē. Ja nevēlies attēlu lejupielādēt, vari vienkārši nokopēt pilnu vietnes saiti, kur redzams attēls tiešsaistē, un meklēt pēc tās

The screenshot shows the TinEye homepage. At the top left is the TinEye logo. To its right are navigation links: Search, Technology, Products, and About. The main heading is "Reverse Image Search". Below it, a sub-heading reads "Search over 73.9 billion images and find where images appear online. Using TinEye is private and we do not save your search images." The central search area features a large input field with a red border containing the text "Paste, drag, or upload an image here". Below this is a smaller input field with a red border containing "Search by image url" and a search icon. At the bottom, there is a note: "Install the TinEye browser extension, then right-click on any image to search for it instantly." and a small cartoon robot icon.

The screenshot shows the TinEye search results page. At the top left is the TinEye logo. To its right is a search bar with a search icon and a hamburger menu icon. Below the search bar, there are two input fields: "Upload an image" and "Paste or enter image URL". The main content area shows "3 results". The first result is a thumbnail of a woman's face. Below it, text reads: "TinEye searched 73.9 billion images for: wp11892396.webp. First indexed by TinEye on December 18, 2022". Below the thumbnail is a "Best match" button and a "Filter by website" input field. The second result is a thumbnail of the same woman's face. Below it, text reads: "fapachi.com. Filename: ariana-grande-1_0061.jpeg - 813 x 1080, 120.6 kB. ariana-grande-1/media/0061 - Apr 28, 2023". The third result is a thumbnail of the same woman's face. Below it, text reads: "fapachi.com. Filename: ariana-grande-1_0061_300px.jpeg - 300 x 399, 15.6 kB. ariana-grande-1/page/1 - Jun 12, 2023. ariana-grande-1 - Apr 21, 2023". On the right side, there is a "RELATED IMAGES" section with a "SPONSORED" banner for "shutterstock" and a "HAIR LOSS" section. Below these are various image thumbnails and icons.

ZINI, KUR MEKLĒT PALĪDZĪBU!

DROSSINTERNETS.LV

**Bērnu
un pusaudžu
uzticības
tālrunis
116111**

Katru dienu
Jebkurā laikā